

REPUBLIKA KOSOVA
KANCELARIJA GENERALNOG REVIZORA

Br. Dokumenta: 22.13.1-2012-08

IZVEŠTAJ REVIZIJE
O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE ORAHOVAC
ZA GODINU ZAVRŠENU SA 31 DECEMBROM 2012 GODINE

Priština, Juni 2013 godine

Kancelarija Generalnog Revizora (KGR) obavlja revizije regularnosti i performansu. Generalni Revizor, Lage Olofsson, upravlja sa KGR-om i ima zaposlenih oko 140 članova osoblja. Generalni Revizor i KGR su nezavisni i certificira oko 90 Godišnjih Finansijskih Izveštaja svake godine, istovremeno obavljaju druge vrste revizija.

Naša je misija da doprinosimo pravilnom finansijskom upravljanju u javnoj administraciji. Mi ćemo izvršiti kvalitetne revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na javnom sektoru i najboljim evropskim praksama. Mi ćemo izgraditi poverenje u pravilnom trošenju javnog novca. Mi ćemo odigrati aktivnu ulogu na obezbeđenju interesa poreskih obveznika i ostalih interesnih stranaka na povećanju javne odgovornosti.

Izveštaji proizvedeni od strane KGR na direktan način promovišu pružanje odgovornosti pošto one pružaju osnovu za držanje odgovornim menadžere pojedinačnih budžetskih organizacija.

Generalni Revizor je odlučio za mišljenje revizije i izveštaju o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Opštine Orahovac na osnovu konsultacija sa Pomoćnikom Generalnog Revizora, Qerkin Morina, koji je nadgledao reviziju.

Izvedeno mišljenje i izveštaj su rezultat revizije sprovedene pod rukovodstvom Direktora Revizije, Florim Beqiri uz podršku Lavdim Maxhuni (rukovodilac tima), Faik Thaqi, Evetar Zeqiri i Shpresa Zenelaj

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Delokrug i metodologija revizije.....	6
2 Godišnji Finansijski Izveštaji	7
3 Preporuke iz prethodne godine	10
4 Finansijsko Upravljanje i Kontrola	11
5 Sistem unutrašnje revizije	24
6 Opšti zaključak	25
Dodatak I: Objašnjenje raznih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR	26
Dodatak II: Preporuke iz prethodne godine	28

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa naše revizije Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI) Opštine Orahovac za 2012 godinu. Ovom prilikom, želim da se zahvalim Gradonačelnika Opštine i njegovom osoblju za njihovu pomoć tokom procesa revizije.

Pregled finansijskih izveštaja za 2012 godinu preduzet je u skladu sa Međunarodno priznatim Standardima Revizije na Javnom Sektoru (MSRJS) usvojenih od strane INTOSAI. Naš pristup je uključio testiranja i procedure za koje smo mislili da su potrebne da bi došli do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima.

Naša revizija se fokusira na:

- Procenu dali GFI predstavlja pravo i istinito stanje u svim materijalnim aspektima;
- Finansijskom Upravljanju i Unutrašnjoj Kontroli, uključujući i upravljanje i izvršenje budžeta; i
- Procedure usklađenosti.

Mišljenje

Generalni Revizor (GR) izveštava Skupštini o njegovom mišljenju o određenom formatu na potpoglavlju 2.3 – Mišljenje Revizije. Dodatak I objašnjava različite vrste mišljenja primenjenih od strane KGR. Izveštaj GR uključuje jedno mišljenje o istinitosti i pravilnosti GFI.

Prema našem mišljenju Godišnji Finansijski Izveštaji prikazuju pravilno i istinito stanje sa svih materijalnih gledišta:

Kao *isticanje pitanja* Registar Osnovne Imovine nije u potpunosti pouzdan. Registar osnovne imovine ne utiče na bilo koja od 2 Godišnja Finansijska Izveštaja. (Primanja i Isplate Gotovog Novca i Upoređivanje Budžeta i Stvarni Iznosi), u skladu sa MSRJS na osnovi Računovodstva Gotovog Novca.

(MSVIR 400: Nekvalifikovano Mišljenje sa Isticanjem Pitanja).

Opšti zaključak

Naš opšti zaključak odražava pregled kontrola vezane za GFI, Finansijskog Upravljanja i Kontrole, usaglašavanja postupaka, kao i Sistema Unutrašnje Revizije.

Izvestan broj poboljšanja je izvršen od strane menadžmenta tokom prethodne godine, u smislu procedura finansijske kontrole i procesa. Ipak, ima mesta za poboljšanje kako bi se osigurala sveobuhvatna i dosledna primena odgovarajućih kontrola u svim sektorima Opštine.

Preporuke revizije imaju za cilj, poboljšanje finansijskih kontrola i povećanje drugih gledišta operativnih aktivnosti. Mi smo razmotrili odgovore na naše preporuke pružene u 2011 godini i njihova sadašnja pozicija je sažeta na Dodatku II. Naš opšti zaključak je da naše preporuke nisu adresirane u dovoljnoj meri. One naročito nisu adresirane u oblastima, kao: Ukupni proces budžeta i subvencije, dok su delimično sprovedene u oblastima: prihoda, nabavke imovine i dugovi. Zaključujemo da Menadžment Opštine treba sprovesti sve preporuke revizije, da bi zaobišli slabosti koje se ponavljaju godinama zaredom. Tu gde preporuke nisu adresirane, mi smo obavezni da ih ponovimo i ove godine, sa zahtevom da se one adresiraju unutar jednog optimalnog roka.

Raspravljali smo kvalitet finansijskog izveštavanja Opštine i našim detaljnim nalazima revizije u vezi sa Godišnjim Finansijskim Izveštajima, Finansijskom Upravljanju i Kontroli, Odgovornosti Menadžmenta i unutrašnje revizije sa upravnim organima Opštine.

Naše glavne preporuke za Gradonačelnika Opštine su kao u nastavku:

Godišnji Finansijski Izveštaji

- Obezbediti potpuno obelodanjivanje imovine u godišnjim finansijskim izveštajima u skladu sa standardima i važećim zakonskim zahtevima.

Finansijsko Upravljanje i Kontrola

- Odrediti bolje i održivo planiranje o porezu na promet i preduzeti dodatne mere u oblasti prikupljanja poreza na imovinu. Potrebno je kontinuirano nadgledanje imovine dato pod zakup različitim strankama, sa obzirom da se ne obnove ugovori bez preliminarnog podmirenja preostalih obaveza.
- Gradonačelnik treba povećati kontrole nabavke, u skladu sa navedenim kriterijumima u tenderskom dosijeu. Takođe, treba zaustaviti isplate iz kategorije kapitalnih investicija bez procedure nabavke;
- Usvajanje Uredbe o subvencijama i transferima, koja će služiti kao osnovni dokument za davanje subvencija; i
- Registraciju celokupne imovine u vlasništvu Opštine i kontinuirano ažuriranje registra imovine.

Sistem unutrašnje revizije

- Nalazi i preporuke unutrašnje revizije će se raspravljati i adresirati na svim nivoima upravljanja.

Odgovor Menadžmenta – revizija 2012 godine

Menadžment se složio sa svim nalazima revizije, i založio se da će adresirati naše preporuke.

1 Delokrug i metodologija revizije

Odgovornost je Menadžmenta da pripremi GFI prema Međunarodnim Standardima Revizije na Javnom Sektoru (MSRJS) o “Finansijskom Izveštavanju na osnovi Računovodstva Gotovog Novca”. Kancelarija Generalnog Revizora je odgovorna za obavljanje revizije regularnosti koja uključuje ispitivanje i procenu finansijskih izveštaja i drugih finansijskih podataka kao i davanje mišljenja o tome:

- Dali GFI pružaju jednu pravilnu i istinitu sliku računa i finansijskih pitanja za period revizije;
- Dali finansijski podaci, sistemi i transakcije su u skladu sa zakonima i uredbama na snazi;
- O prikladnosti funkcija unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije; i
- O svim pitanjima koja proističu ili se tiču revizije.

Preduzeti rad na reviziji se odrazio na našu procenu rizika revizije za Opštinu Orahovac. Mi smo razmatrali naše razumevanje za organizaciju, do koje mere se možemo osloniti na unutrašnjim kontrolama rukovodstva i nivo detaljnog testiranja zahtevanog tokom određivanja ukupnih testiranja koje su neophodne radi osiguranja prikladnog nivoa dokaza za podršku mišljenja Generalnog Revizora.

Donje sekcije pružaju jedan detaljniji sažetak naših nalaza revizije sa posebnim naglaskom na zapažanja i preporuke na svakoj oblasti pregleda. Jednu procenu odgovora Menadžmenta nad pruženim preporukama u 2011 godini možete naći u Dodatku II.

Mi smo uključili one važne nalaze i ostale koje su manje važnije, koji proističu sa naše revizije. U vezi potpunosti, mi smo uključili identifikovana pitanja tokom revizije devetomesečnika tamo gde je to bilo prikladno. Naši nalazi su identifikovani kao:

Važna – Glavna pitanja koja trebaju privući pažnju onih koji imaju funkcije upravljanja i viši menadžment, a što može da ima potencijal da rezultiraju materijalnom slabošću u unutrašnjim kontrolama; i

Ostalo – Identifikovane slabosti na našoj reviziji, gde delovanje će pružiti potencijal za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Naše procedure su uključile jedan pregled unutrašnjih kontrola i sistema računovodstva, kao i procedure samo u onoj meri koje se smatraju potrebnim za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije ne treba da se smatraju kao da predstavljaju jednu sveobuhvatnu izjavu svih slabosti koje postoje, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionirale.

2 Godišnji Finansijski Izveštaji

Naš pregled GFI obazira se na usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija registriranih na GFI. Mi takođe uzimamo u obzir datu izjavu od strane Glavnog Administrativnog Službenika i Glavnog Finansijskog Službenika, kada se nacrt GFI dostave Vladi.

Izjava u vezi sa prikazivanja GFI uključuje izvestan broj tvrdnji što se tiče usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru Godišnjih Finansijskih Izveštaja. Izvestan broj tačaka u izveštajima imaju za cilj da pružaju sigurnost za Vladu da sve relevantne informacije su pružene radi osiguranja da može se preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

2.1 Usklađenost sa okvirom izveštavanja

Opšti zaključak

Opština Orahovac, je pripremila GFI u skladu sa zahtevima Finansijskog Pravila br. 07/2011, i MSRJS „Finansijskom Izveštavanju na osnovu Računovodstva Gotovog Novca” osim pitanja imovine koje je razmotreno u poglavlju kvalitet i tačnost informacija. Dati saveti u finansijskim devetomesečnim izveštajima su bili adresirani od strane menadžmenta.

Opis

GFI treba da budu u skladu sa određenim okvirom izveštavanja, mi smo primetili da:

- GFI su pripremljene unutar vremenskog okvira i dostavljeni pri MF;
- GFI su potpisani od Glavnog Administrativnog Službenika (Gradonačelnika Opštine) i Glavnog Finansijskog Službenika;
- Godišnji Finansijski Izveštaji su dostavljeni na Albanski i Srpski jezik; i
- GFI su pripremljeni na štampanoj i elektronskoj kopiji; i
- Opština je pripremila i dostavila redovne tromesečne izveštaje kod Ministra MF tokom 2012 godine.

2.2 Kvalitet i tačnost prikazanih informacija na godišnjim finansijskim izveštajima

Opšti zaključak

GFI, izuzev obelodanjivanja celokupne imovine, pripremljeni su u skladu sa zahtevima Finansijskog Pravila br. 07/2011 i, MSRJS „Finansijskom Izveštavanju na osnovu Računovodstva Gotovog Novca”. Upotrebljen je standardni format izveštavanja.

1. Pitanje - Proces pripremanja GFI - Prioritet - Važan

Nalaz Beleška 30: Sažetak ne finansijske imovine, vrednost sredstava koja su prikazana u GFI nije tačna, jer ne obuhvata celokupnu imovinu koja je u vlasništvu Opštine. Mi smo identifikovali imovinu u vrednosti 2,419,356€ koji nije prikazana u GFI.

U Napomeni 31: Sažetak ne finansijske imovine u vrednosti ispod 1,000€, Opština je prikazala vrednost od 473,000€. U odsustvu jasnih podataka, nismo bili u mogućnosti da proverimo tačnost iznosa prikazanih u GFI.

Rizik Neuspeh predavljanja tačne vrednosti imovine dovodi do nesporazuma finansijskog položaja Opštine, i mogućnost nesporazuma u budućim budžetskim zahtevima. Štaviše, onemogućava efikasno upravljanje imovinom.

Preporuka 1 Gradonačelnik Opštine treba da obezbedi da sistematski plan za pripremu finansijskih izveštaja inkorporira zahtev za uključivanje celokupne vrednosti imovine. Gradonačelnik treba nadgledati sprovođenje ovog zahteva.

2.3 Mišljenje Revizije

Prema našem mišljenju Godišnji Finansijski Izveštaji prikazuju *pravilno i istinito stanje* sa svih materijalnih gledišta:

Kao *isticanje pitanja* Registar Osnovne Imovine nije u potpunosti pouzdan. Registar osnovne imovine ne utiče na bilo koja od 2 Godišnja Finansijska Izveštaja. (Primanja i Isplate Gotovog Novca i Upoređivanje Budžeta i Stvarni Iznosi), u skladu sa MSRJS na osnovi Računovodstva Gotovog Novca.

(MSVIR 400: Nekvalifikovano Mišljenje sa Isticanjem Pitanja).

3 Preporuke iz prethodne godine

Opšti zaključak

Menadžment Opštine, je samo delimično adresirao naše preporuke iz prethodne godine. Kao rezultat ovoga iste slabosti su se ponovile i ove godine.

Opis

Revizija GFI 2011 godine za Opštinu Orahovac je izvršena od revizijske kompanije "Grant Thornton" koja je bila ugovorena od strane KGR, koja je rezultirala sa 10 (deset) glavnih preporuka. Opština nije pripremila plan delovanja za sprovođenje pruženih preporuka.

Na kraju revizije smo identifikovali da, od ovih preporuka, 2 (dve) su adresirane u potpunosti, 6 (šest) delimično ili su u procesu adresiranja, dok ostale 2 (dve) nisu uopšte adresirane. Za jedan detaljniji opis preporuka i kako su one adresirane, vidi Dodatak II ovog izveštaja.

2. Pitanje - Adresiranje preporuka iz prethodne godine - Prioritet - važan

Nalaz	Opština je uspela da sprovede dve preporuke, šest od njih su samo delimično sprovedene. Preporuke koje se nisu adresirale tiču se: opšteg procesa budžeta i subvencije.
Rizik	Neuspeh adresiranja preporuka povećava rizik da slabosti unutrašnje kontrole u ključnim finansijskim sistemima dovodi do ponavljanja slabosti izvršavanja budžeta.
Preporuka 2	Gradonačelnik Opštine treba da obezbedi plan delovanja za adresiranje preporuka KGR, na jasan način postavi jedan vremenski period i članove identifikovanog odgovornog osoblja - sa početnim fokusom na one od najveće važnosti.

4 Finansijsko Upravljanje i Kontrola

4.1 Uvod

Naš pristup revizije je fokusiran na razumevanju i proceni preduzetih delovanja od strane menadžmenta za osiguranje finansijskog upravljanja i efektivne kontrole. Za pojedinačne finansijske sisteme mi zahtevamo da identifikujemo nivo na kojem deluju sadašnje kontrole. To može, na primer, da bude aktivnost nadzora preduzet od strane višeg menadžmenta ili operativne kontrole na nižem nivou. Mi smatramo da su kontrole dizajnirane dobro, sprovedene su prema planu i funkcionišu na efektivan način. To zahteva jednu procenu struktura, procesa i linija odgovornosti prikazanih od strane menadžmenta.

Kada je to potrebno, takođe smatramo izvršeno samo - ocenjivanje od strane Menadžmenta Opštine koje je u skladu sa finansijskim upravljanjem i kontrolama.

4.2 Planiranje i izvršenje budžeta

Opšti zaključak

Opština je potrošila budžet, u stopi od 98%. Koje se smatra kao visok učinak izvršenja budžeta. O kvalitetu potrošnje i postupci koji su se sledili govori će se u nastavku ovog izveštaja.

Opis

Mi smo razmotrili izvor budžetskih fondova Opštine, potrošnju fondova prema ekonomskim kategorijama i prikupljene prihode. Iznosi su istaknuti u donjim tabelama.

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova- izvršenje nad budžetom (u evrima)

Opis	Početni Budžet	Završni Budžet ¹	2012 Potrošnja	2011 Potrošnja	2010 Potrošnja
Izvori fondova	9,362,487	10,495,095	10,276,518	9,965,837	7,734,525
Grant Vlade-Budžet	8,548,487	9,068,487	9,061,614	8,758,131	7,081,485
Preneta iz prethodne godine -	-	342,471 ²	333,620	305,977	115,035
Sopstveni prihodi	814,000	814,000 ³	615,107	633,904	538,005
Domaće donacije	-	32	-	2,380	-
Spoljne donacije	-	270,105	266,177	265,445	-

Razlika između Završnog i Početnog budžeta iznosi 1,132,608€. Ova razlika je zbog prenosa sopstvenih prihoda iz prethodne godine u iznosu od 342,471€, nenamenjeni Grant donatora u iznosu od 270,137€, izdvajanja sa pregledanim budžetom u iznosu od 10,000€ za robe i usluge, dok sa odlukom Vlade Republike Kosova, Opštini je podeljen iznos od 415,000€ za kapitalne projekte, za Plate i Dnevnice 30,000€, za robe i usluge 50,000€, i komunalne usluge 15,000€.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama - izvršenje nad budžetom (u evrima)

Opis	Početni Budžet	Završni Budžet	2012 Potrošnja	2011 Potrošnja	2010 Potrošnja
Troškovi fondova prema ekonomskim kategorijama	9,362,487	10,495,095	10,276,518	9,965,837	7,734,525
Plate i Dnevnice	5,105,700	5,365,700	5,361,722	5,151,332	3,995,808
Roba i Usluge	740,367	956,669	939,328	876,762	608,556
Komunalije	277,758	292,758	292,565	268,618	268,103
Subvencije i Transferi	100,000	100,000	94,141	123,759	119,679
Kapitalne Investicije	3,138,662	3,779,968	3,588,762	3,545,366	2,742,379

¹ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je zatim usklađen od Ministarstva Finansija

² Sopstveni prihodi Opštine koji se nisu potrošili u prethodnoj godini, prenošeni u tekuću godinu.

³ Planirani sopstveni prihodi Opštine.

Opština je potrošila budžet, u stopi od 98%, koje se može smatrati kao visok učinak za Opštinu.

Tabela 3. Prikupljeni i planirani sopstveni prihodi Opštine (u evrima)

Opis	Početni Budžet	Završni Budžet	2012 Izvršenje	2011 Izvršenje	2010 Izvršenje
Sopstveni prihodi	814,000	814,000	800,404	888,000	784,000

Kao što je prikazano u tabeli, planirani prihodi 2012 godine ostvareni su u stopi od 98%, koje pokazuje da je izvršenje u skladu sa predviđenim planiranjem. Ali, ako uporedimo iznos ostvarenih prihoda u 2011 godini došlo je do pada u iznosu od oko 87,500€. Pad je bio kod saobraćajnih i Sudskih kazni.

4.3 Zahtevi izveštavanja

Opšti zaključak

Opština nije ispunila sve uslove koji proizilaze iz važećeg zakonodavstva u vezi spoljnog izveštavanja. Nije izvršila samo - ocenjivanje u skladu sa pravilima FUK, nije pripremila plan za sprovođenje preporuka iz prethodne godine, i nije dostavila mesečne izveštaje dugova pri MF. Zbog toga, Opština nije u skladu sa svim zahtevima koji proističu iz oblasti izveštavanja.

Opis

Utvdili smo da je Opština Orahovac ispunila uslove o spoljnom izveštavanju za sledeće stavke:

- Budžetski zahtev o finansiranju kapitalnih projekata dostavljen Ministarstvu Finansija;
- Tromesečne izveštaje uključujući i Deveto-mesečne finansijske izveštaje unutar određenog roka;
- Operativni izveštaji (performanse)
- Nacrt i završni plan nabavke unutar određenog roka.

Preporuka

Preporučujemo Gradonačelnika Opštine, da inicira i ispuni zahtev samo - ocenjivanja svojih sistema kako bi se obezbedilo da su njeni resursi utrošeni po principu vrednost za

novac, na efikasan, efektivan i ekonomski način. Takođe, izveštavati MF o dugovima, i da pripremi plan za sprovođenje preporuka.

4.4 Prihodi (uključujući sopstvene prihode)

Opšti zaključak o prihodima

Opština Orahovac je uspostavila dobru kontrolu nad prihodima. Uprkos poboljšanja, Opština treba pripremiti plan za porez na imovinu, na osnovu zdrave analize i na osnovi realnih naknada, kao i da izda jasne politike sa odgovarajućim mehanizmima kako prikupiti neizmirena dugovanja iz prethodnih godina, takođe, kod zakupnina, treba prekinuti praksu produžetka ugovora, pre isplate svih neizmirenih obaveza.

Opis

Ostvareni prihodi Opštine Orahovac tokom 2012 godine iznosili su 800,404€. Ovi prikupljeni iznosi se odnose na porez na imovinu, prihode od zakupnina, Administrativnih Taksi itd.

Nalazi i Preporuke

3. Pitanje - Porez na imovinu - Prioritet - Važan

Nalaz Opština u 2012 godini, planirala je da ostvari prihode od poreza na imovinu u iznosu od 210,000€, dok je ostvaren iznos od 265,460€. Ovo pokazuje prekoračenje plana, ali na osnovu prethodne godine kada su prihodi iznosili 228,839€, čini se da nije bilo dobrog planiranja, s obzirom da planiranje za 2012 godinu je niže od ostvarenja u 2011 godini.

U bazi podataka poreza na imovinu, uzeli smo 36 uzoraka za testiranje u vrednosti od 45,259€, gde 18 od njih nisu platili porez za 2012 godinu u iznosu od 13,726€. Akumulirani dug nad Opštinom za ovu vrstu poreza iznosi 1,244,107€. Opština nije izradila plan ili strategiju o tome kako da prikupi zastarele dugove.

Rizik Politike planiranja čini se da su slabe da bi obezbedile maksimizaciju prihoda, a takođe i operativne kontrole nisu dovoljno efikasne. Na taj način možemo imati nizak nivo prikupljanja prihoda. Kašnjenja u prikupljanju prihoda takođe prouzrokuju propuste u donošenje odluka od strane menadžmenta za finansiranje projekata iz ovog izvora.

Preporuka 3 Gradonačelnik Opštine treba imati jedan sveobuhvatan pristup u upravljanju prihoda, u pogledu planiranja kao i uspostavljanju efikasnih mehanizama za sprovođenje planiranih parametara. Gradonačelnik treba da pokrene proces ponovne procene, gde će svi računi biti analizirani u pogledu starosti, značajnih iznosa, realne mogućnosti prikupljanja i uspostavljanje administrativnih mera (ako je potrebno).

4. Pitanje - Prihodi od zakupnina - Prioritet Važan

Nalaz	Opština, od imovina pod zakup planirala je da ostvari 41,000€, dok je prikupila 40,125€. Testirali smo 9 uzorka i utvrdili sledeće nedostatke: U 5 (pet) slučajeva, Opština je produžila ugovore o izdavanju imovine pod zakup različitim strankama, iako oni nikada nisu platili obaveze nad opštinom. Njihove ukupne Obaveze akumulirane tokom godina iznose 136,034€.
Rizik	Ne postoje jasni razlozi za nastavak ugovora za stranke koji nikada nisu platili. Neplaćanje obaveza prema ugovoru od strane zakupnika, i nastavak ugovora od strane Opštine, bez plaćanja prethodnih obaveza povećava rizik nedovoljnog prikupljanja prihoda, i nemogućnost ostvarenja planiranih projekata iz sopstvenih sredstava.
Preporuka 4	Gradonačelnik Opštine treba razmotriti ove ugovore i da insistira na prikupljanje preostalog duga. U protivnom, ugovor bi trebalo da bude raskinut. Konstantno razmatranje ugovora i jačanje kontrole treba da se izvrši od Menadžmenta.

4.5 Troškovi

Opšti zaključak o troškovima

Opština, iako ima dizajnirane formalne kontrole o troškovima, one ne funkcionišu na potreban način. Isplate bez procedura nabavke u nekim slučajevima, nepoštovanje roka od 96 sati za otvaranje ponuda sve do formiranje komisije za procenu ponuda, dodela ugovora neodgovornim ponuđačima, su samo nekoliko slučajeva koji opisuju neuspeh kontrole.

4.5.1 Nabavka

Opis

Sklopljeni ugovori 2012 godine iznosili su 3,992,897€.

Izvršili smo analizu, da li su projekti kapitalnih investicija uključeni u PJI i u Srednjoročnom okviru rashoda. Takođe smo ispitali dali ima razlike u toku godine u vezi predviđenih projekata da se izvrše ove godine. Ocenjujemo da nema pitanja u vezi toga koja bi se trebala predstaviti u ovom izveštaju.

Ispitali smo 63 uzorka (isplate) u iznosu od 1,231,773€. Osim utvrđenih predmeta u nastavku, postupci nabavke su bili u skladu sa zakonskim propisima na snazi.

5. Pitanje - Nepravilna sertifikacija isplata - Prioritet - Važan

Nalaz Tokom testiranja kategorije kapitalnih investicija, u 6 (šest) slučajeva primetili smo da je Opština izvršila isplate u iznosu od 11,803€, iz koda kapitalnih investicija, bez procedure nabavke samo odlukom Gradonačelnika. Isplaćeni projekti su bili: bojenje i popravka tezgi; piće i hrana na festivalu folkloru; održavanje semafora za reklame na sajmu izgradnje kanalizacije i asfaltiranje sa kockama betona; Za izgradnju kapije na ulazu u dvorište.

Takođe, kod osam (8) slučajeva, isplate su izvršene sa odlukom Gradonačelnika Opštine u iznosu od 13,400€ iz kategorije za kapitalne investicije, za finansijsku podršku sportskih klubova u Opštini Orahovac i različite NVO. U ovim isplatama nedostajali su zahtevi korisnika, nije imalo nekakvog izveštaja o tome kako su se dodeljena sredstva iskoristila. Podrška klubova i NVO bila je bez procedure nabavke.

Rizik Izvršenje isplata iz neadekvatnih kategorija povećavaju rizik da planirani budžet odstupa od početne dodele budžeta. Osim toga, isplate van procedura nabavke štete konkurenciju i transparentnost procesa.

Preporuka 5 Gradonačelnik Opštine treba da obezbedi izvršenje budžeta u skladu sa prethodnim odobrenjima i svi izvršeni troškovi iz odgovarajućih budžetskih kategorija. U protivnom, trebalo bi da se prate normalne procedure budžeta za transfera od jedne ekonomske kategorije u drugu. Takođe, potrebno je pratiti procedure nabavke i izveštavanje od strane korisnika.

6. Pitanje - Dodeljivanje ugovora neodgovornom ekonomskom operatoru - Prioritet - Važan.

- Nalaz** Opština je razvila otvorene procedure tendera "Snabdevanje administrativnog materijala", ponudu su podneli 6 EO. 2 od njih su ocenjeni kao odgovorni. Kriteriji tenderskog dosijea su bili, da ponuđači dovedu originalna dokumenta ili overene kopije. Dokumentacija koju je podneo EO „Office 1 Kosova“ koji je i dobio ugovor, „Potvrda PAK“ i „Potvrda poreza na imovinu“ nisu bili originalni, ali overene kopije. Opština je nastavila i dodelila ugovor navedenom EO u odsustvu dva odgovorna EO.
- Rizik** Nepoštovanje zahtevanih kriterija tokom procenjivanja ponuda dovelo je do dodele ugovora neodgovornom EO, što nije u skladu sa pravilima nabavke.
- Preporuka 6** Gradonačelnik Opštine treba da osigura da služba nabavke upravlja procesom nabavke zasnovano na zakonskim odredbama, u svim fazama, poštujući sve uslove navedene u tenderskom dosijeu.

7. Pitanje - Obaveštenje eliminisanih ponuđača - Prioritet -Ostalo

- Nalaz** Zakon predviđa da Ugovorni autoritet, bilo putem elektronske pošte ili drugih sredstava informisanja, informiše eliminisanog EO opravdavajući donetu odluku. U toku ispitivanja tenderskih dosijea identifikovali smo da u 8 (osam) slučajeva Opština nije obavestila eliminisanog EO. U nastavku predstavljamo identifikovane slučajeve: snabdevanje higijensko - sanitarnih i prehrambenih proizvoda za potrebe Opštine Orahovac; snabdevanje tehničkog materijala za potrebe Opštine Orahovac; Snabdevanje inventara za potrebe GCFM; snabdevanje administrativnog materijala, snabdevanje drva i uglja za potrebe Opštine Orahovac, Izgradnja objekta APM i ograde školskog dvorišta u selu Zrze, izgradnja kanalizacione mreže u selu Donji Patacan, i Fasadiranje stambenih zgrada u Orahovcu - Ponavljanje tendera.
- Rizik** Neuspeh obaveštenja eliminisanog ponuđača predstavlja rizik, da ne budu na vreme informisani o odlukama UA i izgubiti pravo žalbe pri nadležnim organima.
- Preporuka 7** Gradonačelnik Opštine treba osigurati da svi eliminisani ponuđači budu obavješteni na vreme i na način propisan zakonom objašnjavajući im prava i mogućnosti za žalbu. Obaveštenje EO je zakonska obaveza, i kao takva treba da se primeni od nabavne službe.

8. Pitanje - Nepoštovanje zakonskog ograničenja prilikom formiranja komisije za procenu ponuda- Prioritet -Ostalo

- Nalaz** Primetili smo kod 8 (osam) slučajeva procesa nabavke da formiranje komisije za procenu tendera kasnilo negde od 9 do 20 dana, dok, prema operativnom uputstvu o javnim nabavkama, proces evaluacije tendera trebalo bi da počne najkasnije 96 sati nakon završetka postupka otvaranja ponuda.
- Rizik** Neuspeh formiranja komisije za procenu unutar zakonske granice (96 sati) od trenutka otvaranja ponuda nema neki finansijski uticaj, ipak, takvi slučajevi nisu u skladu sa pravilima nabavke.
- Preporuka 8** Gradonačelnik Opštine treba da obezbedi da komisije za procenu se formiraju unutar određenog vremena, odmah nakon procesa otvaranja ponuda.

4.5.2 Nadoknade (plate i dnevnice)

Opis

Planirani budžet za plate i dnevnice iznosio je 5,365,700€, dok su troškovi za ovu kategoriju iznosile 5,361,722€. Budžet u ovoj kategoriji je potrošen u maksimalnoj meri.

Plate i Dnevnice se isplaćuju kroz jedan centralizovan sistem Vlade. Kontrole koje operišu na lokalnom nivou od strane Opštine se tiču: (a) kontrolu isplata koje su potpisane u platnom spisku svaki mesec b) provera mogućih promena koje se mogu predstaviti u formularima, c) pregled budžeta za ovu kategoriju i usklađivanje sa Trezorom.

Testirali smo 40 uzoraka na kojima smo izvršili usklađenost platnog spiska sa platnim sistemom Payroll u MJA. Takođe smo razmotrili da li su pozicije službenika i koeficijenti u skladu sa spiskom Payroll sistema, i ispravnost kadrovskih dosijea, proces nastavka ugovora zaposlenih, regrutovanju novih kadrova, i primetili sledeće:

9. Pitanje - Procesiranje plata - Prioritet - Ostalo

Nalaz U dva slučaja, korišćenja porodiljskog odsustva, Opština je nastavila isplatu 70% od osnovne plate i nakon 6 meseci korišćenja odsustva, u skladu sa zakonom o radu, Opština je trebala da plati za samo prvih 6 meseci, dok za treći rok, isplata se vrši od strane Vlade Kosova 50% od prosečne plate na Kosovu.

U sedam slučajeva isplate za prekovremeni rad, Opština nije sledila sve procedure propisane zakonom za plate, koje zahteva da je potrebno prethodno ovlašćenje od strane nadzornika da dozvoli dodatno časove, takođe je nedostajala pismena potvrda od nadzornika o odrađenim satima rada.

Rizik Kancelarija za osoblje nije ažurirala kadrovski dosije, i kao posledica toga došlo je do pogrešnog plaćanja. To povećava rizik od plaćanje u suprotnosti sa Zakonom i važećim odredbama.

Preporuka 9 Gradonačelnik Opštine kroz svoje mehanizme treba da preduzme sistematski pregled dosijea osoblja kako bi se osiguralo da je uključena celokupna dokumentacija i potrebne promene, unutar određenog vremenskog perioda. Gradonačelnik treba preispitati slučaj ako isplate nisu zasnovane.

10. Pitanje - Nepoštovanje procedura regrutovanja - Prioritet - Ostalo

- Nalaz** Prema Odredbi Rekrutovanja br. 02/2010 zahteva se da tokom procesa regrutovanja bude prisutno najmanje pet kandidata, kako bi se dalje procedure razvijale, dok prilikom konkursa sa referentnim brojem 1833/2012 - pomoćnica u kancelariji turizma, u spisku kandidata su manje od pet kandidata dok je kandidatkinja izabrana.
- Rizik** Nepoštovanje procedure regrutacije utiče da izabrano osoblje nema potrebnu nadležnost da obavlja svoje dužnosti i odgovornosti u vezi sa zahtevima radnog mesta.
- Preporuka 10** Gradonačelnik Opštine treba osigurati da povodom regrutovanja osoblja, proces regrutovanja bude objektivan i transparentan, sa ciljem da se primi kvalitetno osoblje i pogodno za Opštinu.

4.5.3 Subvencije i Transferi

Opis

Opština za 2102 godinu, za subvencije i transfere budžetirala je iznos od 100,000€, dok je potrošila iznos od 94,141€. Ove subvencije se uglavnom dodeljuju javnim i ne javnim entitetima (pojedincima) sa odlukom gradonačelnika opštine. Opština nije uspostavila dovoljno kontrole povodom nadgledanja dodeljenih sredstva. Testirali smo 16 uzoraka u ovoj kategoriji u iznosu od 27,727€, i utvrdili sledeća pitanja:

11. Pitanje - Pravna osnova - Prioritet - Važan

- Nalaz** Opština nema napisanu odredbu za dodelu finansijskih sredstava za subvencije.
- Rizik** Planirani troškovi za subvencije i transfere mogu da ne postignu cilj. Nedostatak unutrašnje politike/odredbe, odražava nedostatak postupaka koje treba slediti u slučaju subvencioniranja.
- Preporuka 11** Gradonačelnik Opštine treba da obezbedi da će se izraditi Uredba koja jasno precizira kriterije, procedure i izvore subvencija.

12. Pitanje - Nedostatak prateće dokumentacije - Prioritet- Ostalo

- Nalaz** Opština je subvencionirala kompaniju "Destani Trans" da obavlja usluge prevoza za udruženje za očuvanje kulturne i umetničke vrednosti "Arbëria" u iznosu od 1,400€. Nismo bili u mogućnosti da pružimo dokaze za pružene usluge, kao što su: Spisak učesnika (putnika) ili neki završni izveštaj od strane korisnika o tome kako su sredstva potrošena.
- Sličan slučaj je takođe i subvencionisanje fudbalskog kluba Rahoveci sa dve isplate u iznosu od 2,000€ i 2,800€.
- Rizik** Nedostatak povratne informacije, kao što su finansijski izveštaji i drugi deskriptivni izveštaji, ne garantuju da su planirani troškovi namenjeni za subvencije i transfere postigli svoj cilj.
- Preporuka 12** Gradonačelnik Opštine treba da obezbedi da su uspostavljene odgovarajuće kontrole troškova subvencija, u skladu sa početnim izdvajanjima.

4.6 Imovina

Opšti zaključak o imovini

Kao rezultat poboljšanja u registru imovine, vrednost registrovane imovine je značajno povećana u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, potpun i pouzdan registar i dalje nije završen. Ovo ostaje cilj koji Menadžment treba da reši u budućnosti. Osnovana je komisija za inventarizaciju, ali izveštaj inventarizacije nije bio pripremljen, a to je dovelo do toga da promene nisu unete u konačan registar. Nismo bili u mogućnosti da potvrdimo vrednost imovine ispod 1,000€, obelodanjena u GFI.

4.6.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Opis

Na kraju 2011 godine, ukupna neto imovina u računovodstvenim evidencijama bila je 222,508€, dok na kraju 2012 godine iznosila je 88,750,211€. Ovo povećanje je zbog registracije imovine iz prethodnih godina.

13. Pitanje - Neuspeh evidentiranja i ažuriranja imovine - Prioritet - važan

Nalaz Opština nije redovno registrovala i ažurirala imovinu u računovodstvenim evidencijama. Komisija inventarizacije je osnovana u septembru 2012 godine, ali nije izradila nikakav izveštaj. Tokom revizije, pregledali smo isplate za kapitalne investicije izvršene u 2012 godini i identifikovali slučajeve u kojima Opština nije registrovala sledeće imovine:

- Administrativno – poslovne zgrade - 53,628€;
- Objekti kulture - 139,872€;
- Lokalni putevi - 495,996€;
- Trotoari - 56,667€;
- Kanalizacione mreže - 363,879€;
- Vodovodne mreže - 70,045€;
- vozila (vozila hitne pomoći) - 44,942€;
- Električni transformatori - 35,939€;
- Ostali kapital - 357,582€.

Opština ne vodi pojedinačni unutrašnji registar za sredstva u vrednosti preko 1,000 €, u skladu sa članom 11 AU 21/2009.

Uputstvo zahteva da se imovina registruje na osnovu računa i na osnovu prijema imovine. Zvaničnik imovine, povodom registracije imovine u računovodstvenim evidencijama ISUFK, ne koristi izvorna dokumenta kao što je platni nalog, fakture ili ostala dokumenta koji potvrđuju da su sredstva kupljena ili dobijena od donacija.

Rizik Neuspeh registracije celokupne imovine uticalo je da obelodanjene vrednosti u finansijskim izveštajima ne budu tačne i potpune. Takođe, nepotpun registar predstavlja potencijalnu opasnost od gubitka, otuđivanja ili zloupotrebe imovine.

Preporuka 13 Gradonačelnik Opštine treba da pokrene jedan sistematski proces registrovanja imovine. Gradonačelnik Opštine treba da obezbedi da što pre formira komisiju koja će proceniti i izvršavati pravilan i potpun popis za sva osnovna sredstva u vlasništvu Opštine, kao i da nadgleda rezultate procene.

5 Sistem unutrašnje revizije

Opšti zaključak o sistemu unutrašnje revizije

Jedinica za unutrašnju reviziju sastoji se od Direktora i jednog revizora. Izveštaji su izvršeni u skladu sa predviđenim planom pokrivajući 2011 i 2012 godinu.

Pregledali smo takođe i rad odbora za reviziju, održali su redovne sastanke i razmatrali preporuke KGR i JUR.

Opis

Sistem unutrašnje revizije je ključni deo unutrašnje kontrole i zbog njegove važnosti mi ih prikazujemo ovde odvojeno. Delokrug rada unutrašnje revizije i aktivnosti Odbora Revizije.

JUR u 2012 godini planirala da izvrši šest revizija, i uspela da sprovede svoj plan u potpunosti, sa delokrugom 2011 i 2012 godine. Revizije su izvršene u oblastima: (a) upravljanje troškova i prihoda u GCFM, (b) revizija procesa nabavke, (c) revizija u odeljenju budžeta i finansija za prihode i troškove, (d) reviziju odeljenja za Urbanizam Prostorno Planiranje i Zaštitu Životne Sredine, građevinske dozvole, urbanističke dozvole, naknade komunalnih usluga (e) reviziju opštinskog Odeljenja za obrazovanje o prihodima i troškovima, i (f) reviziju Odeljenja Opšte Administracije povodom o prihodima. Takođe, na zahtev gradonačelnika izvršila je reviziju o korišćenju privremenih objekata u ovoj Opštini.

14. Pitanje - Ne adresiranje preporuka JUR - Prioritet - Ostalo

Nalaz Tokom naše revizije uvideli smo da se menadžment nije bavio ozbiljno adresiranjem pruženih preporuka od strane JUR.

Rizik Neuspeh izrade jednog plana delovanja i neuspeh adresiranja preporuka povećava rizik od ponavljanja iste slabosti, i u nekim slučajevima dovesti do finansijskog gubitka.

Preporuka 14 Gradonačelnik Opštine treba izraditi plan delovanja i utvrdi kako adresirati nalaze i preporuke unutrašnje revizije u svim nivoima upravljanja, zatim, potrebno je da se JUK više fokusira na reviziju tekuće godine.

6 Opšti zaključak

Naš opšti zaključak odražava naš pregled kontrola povezane sa GFI, Finansijskog Upravljanja i Kontroli i Sistema Unutrašnje Revizije.

Naš zaključak je da je Menadžment Opštine dizajnirao i implementirao sistem unutrašnje kontrole na zadovoljavajući stepen, ali potrebno je redovno nadgledati kontrole kako bi se osiguralo da funkcionišu pravilno.

U nastavku ćemo predstaviti oblasti na kojima su uočeni nedostaci navedeni u ovom izveštaju, o kojima menadžment treba posvetiti posebnu pažnju:

Godišnji Finansijski Izveštaji - Opština nije obelodanila u potpunosti imovinu u vrednosti iznad i ispod 1,000€, tako da nije bilo moguće da se razume trenutno stanje računa imovine.

Menadžment je uložio napore da adresira naše preporuke, ali nije dostigao da ih adresira na željeni nivo. Mi smatramo da menadžment treba upornije razmatrati preporuke revizije.

Prihodi - iako u procentima, plan je skoro u potpunosti ostvaren, nedostaci dolaze u obzir u planiranim iznosima. Opština je planirala manje prihoda nego u 2011 godini, i to izgleda malo neshvatljivo. Potraživanja obuhvataju visok iznos neizmirenih dugova, dok samo od poreza na imovinu iznose preko 1,2 miliona. Nije izvršena ponovna procena dugova i poreskih osnova naknada poreza. Opština nema strategiju o tome kako da se bavi ovim računima. Zakupnine nisu isplaćene od ugovornika, i uprkos tome, opština je produžila ugovore. Kontrole nadgledanje funkcionišu slabo.

Kod sklapanje ugovora kapitalnih projekata i snabdevanju robe i usluge, ne sprovode se zahtevane procedure nabavke, odabirom neodgovornih ponuđača, odlaganjem formiranja komisije za procenu, ne informisanje eliminiranih operatora, itd. Kriteriji definisani u tenderskom dosijeu, ne sprovode se od komisije za procenu. Pored toga, izvršene su isplate iz kategorije kapitalnih investicija, bez sprovođenja procedure nabavke.

Subvencije nastavljaju da se dodeljuju bez ikakve odredbe, koja bi tačno odredila uslove, kriterije, prioritete, način izveštavanja, itd.

Nedostatak registra imovine, takođe ne pruža realnu izjavu o postojećoj opštinskoj imovini, stoga imovina se ne podlaže dovoljne kontrole od strane menadžmenta, povećavajući rizik gubitka ili zloupotrebe.

Dodatak I: Objašnjenje raznih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR

(odlomak od MSVIR 400)

9. Jedno mišljenje revizije, normalno i u standardnom formatu, vezano za finansijskim pregledima u celini, izbegavajući potrebu određivanja trajanja, ali prema prirodi i u opštem smislu prenosi čitaocima njen smisao. Priroda ovih reči, zavisi od zakonskog okvira revizije, međutim mišljenje treba da jasno kaže da li je kvalifikovano ili nekvalifikovano, ili je kvalifikovano u nekim određenim oblastima, ili je suprotno mišljenje (stav 14), ili je negiranje mišljenja (stav 15).

10. **Nekvalifikovano mišljenje** se iznosi kada je revizor zadovoljan u svim materijalnim aspektima, i to:

- a) Kada su finansijski izveštaji pripremljeni koristeći osnove i prihvatljive politike računovodstva koje su primenjene na održiv i stalan način;
- b) Kada su izveštaji u skladu sa statusnim zahtevima i važećim zakonskim propisima;
- c) Kada su prezentirani nalazi finansijskih izveštaja u vezi entiteta u kome je izvršena revizija, skladu sa saznanjima revizora; i
- d) Kada je obavljeno adekvatno prelistanje svih materijalnih pitanja, relevantnih za finansijske izveštaje.

11. **Naglašavanje pitanja.** Revizor može u nekim okolnostima da smatra da čitaoc nije pravedno shvatio finansijski pregled ako se pažnja obratila neobičnim i beznačajnim stvarima. Kao opšte pravilo jeste kada revizor daje jedno nekvalifikovano mišljenje, to se ne odnosi na specifične aspekte finansijskih pregleda u njegovom mišljenju, ako se to može pogrešno tumačiti kao kvalifikovano mišljenje. U cilju izbegavanja utiska, referencije koje su zamišljene kao akcentiranje pitanja, nalaze se u posebnim stavovima izdvojenim od mišljenja. Kako bilo, revizor ne treba da akcentira pitanja popravke nedostataka u finansijskim pregledima ili kao alternativu zamenu za kvalifikovano mišljenje.

12. Revizor može **da ne bude u stanju da iznese svoje nekvalifikovano mišljenje** kada postoji jedna od okolnosti i kada to mišljenje može efektivno da utiče u materijalnom smislu na finansijske preglede:

- a) da li je bilo ograničenja u delokrugu revizora
- b) revizor smatra da su pregledi nekompletni ili su rastrojeni, ili pak postoji neka neopravdana podela u smislu poznatih knjigovodstvenih standarda, ili
- c) postoje nejasnoće koje utiču na finansijske preglede.

13. **Kvalifikovano mišljenje.** Tamo gde se revizor ne slaže ili je nesiguran u vezi jednog ili više artikala u finansijskim pregledima a koji mogu biti od materijalnog značaja ali ne i fundamentalni u smislu pregleda, potrebno je izneti kvalifikovano mišljenje. Sastavljanje mišljenja naravno ukazuje na zadovoljavajući rezultat u odnosu na kontrolirani subjekat, a vezano za konkretan ili precizan pregled pitanja nesaglasnosti ili nejasnoća koja pokreću kvalifikovano mišljenje. Pomaže korisnike ako je finansijski efekat nejasnoće ili nesporazuma određen od strane revizora, iako se to uvek ne praktikuje.

14. **Suprotno mišljenje.** Tamo gde revizor nije u mogućnosti dati svoje mišljenje o finansijskim pregledima u celini, zbog nesporazuma, a što je suštinsko zbog minimiziranja prezentirane pozicije, u nastavku daje mišljenje koje se kvalifikuje po određenim aspektima neće biti adekvatno, onda se daje suprotno mišljenje. Sastavljanje takvog suprotnog mišljenja radi se na precizan način o svim pitanjima nesporazuma. To je pomoć da finansijski efekat na finansijske nalaze utvrđuje u praksi tamo gde treba.

15. **Odricanje od mišljenja.** Tamo gde revizor ne može dati svoje mišljenje vezano za finansijske preglede zbog nejasnoća ili sužavanja delokruga to je esencijalno za jedno mišljenje kvalifikovano u određenim aspektima, neće biti adekvatno, onda se daje suprotno mišljenje. Sastavljanje suprotnog mišljenja pojašnjava jedno mišljenje, odnosno stav da se ne može dati, navodeći jasno i precizno sva nejasna pitanja.

16. Postalo je pravilo da ILA sastavlja detaljan izveštaj radi dopunjavanja mišljenja u slučajevima da postoje okolnosti u kojima je nemoguće dati nekvalifikovano mišljenje

Dodatak II: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta Revizije	Date preporuke	Potpuno adresirane preporuke	Delimično adresirane preporuke	Ne adresirane preporuke
5. Godišnji Finansijski Izveštaji	Preporučujemo Gradonačelniku da osigura da priprema godišnjeg finansijskog izveštaja Opštine obuhvati procedure i sredstva koja su dizajnirana kako bi obezbedile registrovanje, preradu, skupljanje i izveštavanje traženih informacija na prikladan način.	Da		
6.1 Prihodi	Preporučujemo Gradonačelniku Opštine da osigura da Opština preduzme korake za poboljšanje fakturisanja i računovodstvenog sistema na način kojim se obezbeđuje sigurna, efikasna i efektivna kontrola fakturisanja i prikupljanja prihoda. Poboljšanje postupaka vezanih za takve sisteme omogućiće menadžment da nadgleda i upravlja oblasti velikog rizika, da bi osigurali da odluke vezane za budžet, planiranje i potraživanje prihoda budu izvršene kako treba.		Ova preporuka je delimično adresirana.	

6.2.1 Plate i Dnevnice	Preporuĉujemo Gradonaĉelniku Opštine da osigura da su potpisane sve platne liste za sve mesece. Štaviše, zapošljavanje i evidencija zaposlenih treba da se održava na ispravan naĉin uz sva dokumenta tražena po zakonu.	Da		
6.2.2 Nabavka	Opština treba da uspostavi odgovarajuće i zadovoljavajuće postupke kontrole za efektivno nadgledanje usaglašenosti sa primenjenim zakonima i propisima. Preporuĉujemo Opštini da primeni na potreban naĉin ugovorene uslove i iskaže kazne kad se poslovi ne završe na vreme. Ovo posebno treba da se primenjuje kad nema zahteva za odlaganje pre isteka ugovorenog roka.		Ova preporuka je delimiĉno adresirana.	
6.2.3 Subvencije	Opština treba da odredi odgovarajuće postupke kontrole za efektivno nadgledanje usaglašenosti sa primenjenim zakonima i propisima.			Ne
6.3 Imovina	Opština Orahovac treba da razvije i objavi niz politika i postupaka vezanih za vlasništvo, postrojenja i opremu. Menadžment treba da obavi fiziĉko brojanje i proveru postojanja svih		Ova preporuka je delimiĉno adresirana.	

	<p>materijalnih sredstava registrovanih u registrima imovine, opreme i postrojenja na godišnjem nivou.</p> <p>Izgubljeni predmeti treba da se istražuju i po potrebi ispišu.</p>			
<p>6.4 Tretiranje dugova</p> <p>6.4 Obrada dugova</p>	<p>Preporučujemo Gradonačelniku Opštine da prati odredbe Uputstva Trezora finansijskog odredbe 02 - Potrošnja Javnih Sredstava, izdatog od Ministarstva Kosova i da se dugovi isplate u roku od 30 dana.</p>		<p>Ova preporuka je delimično adresirana.</p>	
<p>6.5 Aktualno vreme izveštavanja opšteg procesa budžeta</p>	<p>Preporučujemo Gradonačelniku Opštine da uspostavi kontrolu i preuzme potrebnu odgovornost za ostvarivanje zahteva za izveštavanje o dugovima u saglasnosti sa finansijskim propisom 04-2011</p>			<p>Ne</p>
<p>7.1 Sistemi unutrašnje kontrole</p>	<p>Preporučujemo Gradonačelniku Opštine da je opšta, finansijska, administrativna i kontrola upravljanja pojačana; i da su preduzete hitne mere za obezbeđenje boljeg tretmana utvrđenih slabosti u obavljanju unutrašnje kontrole.</p>		<p>Ova preporuka je delimično adresirana.</p>	
<p>8. Opšti zaključak o Upravljanju</p>	<p>Preporučujemo Gradonačelniku Opštine da izradi jasne politike za sve unutrašnje aktivnosti od važnosti za Opštinu i da sastavi</p>		<p>Ova preporuka je delimično adresirana.</p>	

Opštinom	plan delovanja naznačavajući hitne aktivnosti.			
----------	--	--	--	--